

A ROTTERDAM- VANCOUVER- MONOSZLÓ-TENGELY

Liszky Mihály Kanadából hazatérve részben véletlenül, részben daczból épített álomkúriát a Káli-medencébe.

➔ Ülünk a Liszky-kúria teraszán, közel és távol az egyetlen épületben a csendes és hátborzongatóan szép monoszlói völgyben, és Liszky Mihály képeket mutogat az iPadjén a szaxofonos Candy Dulfer itt tartott esküvőjéről. Addigra már túl vagyunk egy fél élet-történeten, úgyhogy elfogadó üzemmódba kapcsolunk, a szemünk sem rebben, csak odaképzeltük a násznépet a medence mellé, és eszünk még egy kis tökéletes fogast.

A 74 éves Liszky Mihály egy elképesztő történethalmaz, és a bir-

tok is az elszántság és a vak véletlen keverékének eredménye. Mihály még fiatal korú volt 56-ban, amikor Jugoszlávián át megpattant a budapesti Lövőház utcából. A környéken valószínűleg sokan fellelegeztek, hogy a forradalom felfordulása eltüntette a balhéznak megismert fiút. Hollandiába került, hotelmenedzsmentet tanult a menekültösztöndíjjal, meg gyorsan elsajátított négy nyelvet, ahogy a hollandoknál szokás. Közben autodidaktikus úton megtanult zongorázni, így mégsem hotelvezető lett, hanem zongorista az isztambuli meg-

a New York-i Hiltonban, aztán a Rotterdam és New York között ingázó New Rotterdam óceánjárón.

Pedig a magyar külkervállalatnak, a Monimpexnek volt egy Tokaj nevű étterme Hollandiában, és miután lediplomázott, a zongorista évek előtt üzletvezetőt csinált belőle az iskola-vezető. „Tudta, hogy van itt egy magyar srác. Ott dolgoztam hat hónapot, ez volt az első és utolsó alkalmazotti állásom. Rendbe raktam a helyet, és fél év után megkérdeztem, hogy mi lesz a fizetésemmel. 9 gulden emelést ajánlottak. Azonnal felmondtam, és őszintén megmondom, hogy sírtam közben.

Elmentem teraszpincérnek a hágai tengerpartra, 5-ig ott voltam, 6-tól

11-ig zongoráztam egy étteremben, utána egy dzsesszklubban leváltottam a zenekart, végül mentünk mulatni a lányokkal, és két óra alvás után kezdtem előlről. Két évre rá nyitottam meg az első éttermemet. 15 évvel később találkoztam az étterem vezetőjével, és elmondtam neki, hogy majdnem összerokkadtam, hogy 9 gulden emelést ért nekik a munkám. Mondta, hogy dehogy, csak összeült az igazgatóságuk, és teljes egyetértésben arra jutottak, hogy hiába adnának tisztességes emelést, úgymint tovább fogok állni.”

Valóban nem az az üldögélős fajta. Az éttermek és a zongoristaévek után kevés lett a kaland, úgyhogy áthelyezte székhelyét Kanadába, Vancouverbe. Sosem volt állampolgár, de amikor az ott töltött három évtizedről és Brit Columbia államról beszél, következetesen azt mondja, „nálunk”. Három évig a Reichmann testvérek –

MIRE VALÓ: Elképesztő nyugalmat árasztó szálláshely, teljes kikapcsoláshoz. Összesen nyolc szoba van, a gyerekek, családok ritkák, viszont könnyen botolhatnak ismertebb emberekbe, akik ide vonulnak el pár napra a világ elől. És persze tökéletes esküvőhelyszín, ahogy cégek is hajlamosak ide leejteni a kihelyezett board meetingeket.

MILYEN A KONYHA: Jó értelemben rusztikus, egyszerű, de kigondolt ételek, ettünk például csodálatos céklalevest gyömbérrel és rákkal. Csak ebédelni-vacsorázni is be lehet térni, de érdemes előre foglalni. Egyébként a nappali kvázi amerikai konyhájában főz a séf, és a konyhába nyílik a bejárati ajtó. Jobban hasonlít az egész egy vendégségre, mint egy hotelbe vagy étterembe látogatásra.

MIT IGYANAK: Kívülről főleg a nagy vörösborok, a cabernet franc meg sauvignon látszanak a pincéből, úgyhogy ha már elmennék a kúriáig, legyenek punkok, és kérjenek a csak helyben kapható szürkebarátból. Testes, harmonikus, gazdag, jól fog állni a tájnak.

övek például a londoni Canary Wharf – ranchát vezette. 35 ezer hektár, saját repülőtér, a gyerekei lóháton jártak óvodába.

Aztán tizenkét éven át befektető emigránsoknak tartott szemináriumokat Hongkongban, úgyhogy részben ő is tehet arról, hogy a vancoveri reptéren állva nehéz eldönteni, melyik földrészen jár az ember.

URAIM, MONDTAM, MINDEN MEGVÁLTOZOTT. EBBŐL 15 ÉV ALATT EGY DOLOG BIZONYULT IGAZNAK: HOGY ELMENTEK AZ OROSZ TANKOK.

(A kanadai bevándorlási szisztéma eggyel átgondoltabb a magyar letelepedési államkötvénynél, az éves kvóta felét befektetőknek tartják fent, akiknek legalább 150 ezer dollárt kell egy olyan helyi vállalkozásba tenniük, ami legalább három kanadainak ad munkát három évre.)

Ezután itt is éttermekbe kezdett fektetni, és amikor leomlott a vasfüg-

göny, utolérte a végzete. Meggyőzte a befektetőtársait, hogy hozzanak be egy kanadai étteremláncot a Liszt Ferenc térre. „Uraim – mondtam –, minden megváltozott Magyarországon, elmentek a tankok, mi visszük a tudást és a pénzt, a helyi munkamórról első osztályú, felújítjuk a rozoga épületeket, és aranytálcán fognak minket körbehordani az országban. Ebből 15 évvel később egy dolog bizonyult igaznak: hogy elmentek az orosz tankok.”

Öt és fél millió dollárt égettek el a Liszt Ferenc téren. Kanadában az volt a modell, hogy villámgyorsan kipörgetik az ebédeket, és egy délután kiszolgálhatnak 450 embert, a magyarok viszont beültek este nyolckor, és hajnali egykor még mindig az asztalnál beszélgettek. De ez még csak a kisebb probléma volt. „Én azért jöttem haza, hogy nyitok pár éttermet, aztán megyek Vancouverbe haza, és csak néha ellenőrzöm itt, hogy meleg-e a tea. De minket nem szeretett senki, Budapestén úgy várták volna a borítékokat minden engedélyért, hogy az hihetetlen volt.”

BELERAKTA A SPÓROLT PÉNZT

A korrupció balkáni szintje azóta is meghatározza az országról alkotott

első vörösbort a páneurópai versenyre, az aranyérmesek között végeztünk, egyből a Taklerék mögött. Gondoltam, talán mégis van valami fantázia a régi romos pincében. Aztán jött a következő év, a recesszió, gyűlt a pincében a bor, és nem tudtam tovább fejleszteni. Kétszer adtam be EU-s támogatási kérelmet, mindkétszer visszavonultam, amikor megmondták, milyen borítékokat kérnek.”

gondolatait. Amikor az étterem kivonult, meglátott egy húszezer négyzetméteres telken álló villát a Balatonnál, a ház a világháború előtt a mindenkorri pénzügyminiszteré volt.

„Mondtam, hogy na, mégis csinálunk valamit Magyarországon! Felhívtam két holland haveromat, hogy csináljunk ide egy hotelt. Megvettük. Hat évig laktam ott egyedül, és birkóztam a helyi korrupt önkormányzattal, udvaroltam az építési engedélyért. A társaim azt mondták, hogy Miska, mi borítékot soha senkinek nem adtunk, és Magyarországon sem fogunk. Hat év után bementem, és a szemükbe mondtam, hogy polgármester úr, testületi tagok, akkor sem lesz boríték, ezúton bejelentem, hogy beperlem önöket. Erre a 15 százalékos beépítési lehetőségéből csináltak hármat. Ez lett a birtok vége.” A pert megnyerték, de a villa rohad tovább, még egy magyar származású befektető nekifutott utána, majd két év után feladta a bozótharcot, most Liszky árulja a nevükben a telket.

Monoszlóra vadászként bukkant, és amint meglátta, megjelent a lelki szemei előtt egy nyaraló. „Nem volt üzleti terv, szó sem volt borászatról és vendéglátásról, csak beleálltam, és

KIFELE ARRÓL SZÓL, HOGY VENDÉGEK, ZONGORA, BOR, CSODÁLATOS ÉLET, DE KÖKEMÉNY MUNKA.

megépítettem. Mondom, majd lesz belőle valami.” A Kanadában nevelkedett gyerekek közben önálló életet építettek fel Hollandiában, a feleségétől külön él, így az ide álmódott családi összejövetel ritkábbak, a kúriának viszont mint elsőrangú szálláshelynek és borászatnak híre ment.

„Pedig tényleg nyaralónak gondoltam, de aztán vettem még területet, lett szőlő is, és amikor elvittem az

mába kerítette egyfajta dac, és betolta ötven év minden spórolt pénzét. „Hama megkérdezik, hogy jól tettem-e, vagy sem, nem könnyű a válasz. Nemrég az adóhivatalnak mondtam, hogy uraim, ha tudnék, négykézláb mennék vissza Kanadába, de akkora összeg van ide befektetve, hogy nem egyszerű felszámolni.”

Mostanra már beleépítette magát a káli tájba. „Megőriztem a magyar romantikát, de húsz év Hollandia megtanított két lábbal a földön állni, ami nagyon jó kombináció. Kőkeményen tudok dolgozni, de nem így képzeltem el a nyugdíjamat. Ebbe 65 évesen kezdtem bele, igaz, magamnak választottam ezt az életformát. Kifelé a történet arról szól, hogy vendégek, zongora, bor, csodálatos élet, de kőkemény munka kézben tartani.” **F**

Liszky Pincészet és Borhotel, Monoszló. (Csak helyrajzi szám van, de ki van táblázva az út a faluban.) (21) 252 3449